

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ТЕРНОПЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПЛЬСЬКОЇ ОДА
ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ТЕРНОПЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ АНКАРА ХАДЖИ БАЙРАМ ВЕЛИ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЛЮБЛІНСЬКА ШКОЛА ВИЩА (РИКІ, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ЕКОНОМІЧНА ШКОЛА (СТАЛЬОВА ВОЛЯ, ПОЛЬЩА)
ВІДДІЛ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

III Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності»

Тернопіль
2020

УДК 159.98:37.091
Р 64

Р 64 Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 09-10 квітня 2020 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, В. С. Мисик, Ю. Ч. Шайнюк, В.Є. Кавецький, А.В. Вихрущ, О.Я. Жизномірська, С.Б. Гах, Г.І. Герасимчук, М.П. Мамус – Тернопіль: СМП “Тайп”, 2020. 450 с.

У збірнику публікуються тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 09-10 квітня 2020 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол №2 від 30.04.2020 р.)

УДК 159.98:37.091

© Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2020

ЗМІСТ

Петровський О.М. Актуальні питання підвищення кваліфікації педагогів у контексті сучасних змін у світі та в Україні.....	12
Бабовал Н.Р. Використання дистанційної форми навчання в освітньому процесі. Актуальні проблеми сьогодення.....	14
Özer Z.B. Metin incelemelerinde değişken değerler.....	17
Банасюкевич Т.М. Методичні основи формування професійної мобільності майстра виробничого навчання.....	23
Бартенєва І.О. Атестація педагогічних кадрів як складова їх професійного розвитку.....	25
Bauer T. Internationalisation at higher education institutions and the role of Erasmus+ in teacher education.....	28
Бачинська Н.Я. Розвиток підприємливості та соціальної активності у дітей дошкільного віку: короткий огляд програм.....	32
Бескоровайна Н.О., Мельник Г.М. Особливості організації навчальної діяльності в полікультурних класах..	34
Боднар Д.М. Особистісно орієнтований підхід у професійній підготовці управлінських кадрів для системи освіти.....	37
Боднар С.О. Особливості вивчення життєпису письменника на уроках української літератури.....	39
Борисьюнок М.О. Шляхи використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання в початковій школі в умовах НУШ.....	42
Боруцька Л.С. Формування професійних компетентностей учителя-словесника у світлі Концепції «Нової української школи».....	44
Брик Р.С. Професійна компетентність учителя як складова внутрішньої системи забезпечення якості освіти.....	47
Брик Ю.Р. Інноваційні методи і прийоми формування ключових та предметних компетентностей учнів при викладанні біології.....	51
Булда А.А., Саюк В.І. Консультації як фахова діяльність освітян.....	55
Буняк Н.А. Взаємини викладача і студента: теоретичні підходи.....	57

Internationalisierung der Hochschulen. Schriftenreihe der OeAD-GmbH, Band 8; Studienverlag Innsbruck Wien Bozen, 2016. P. 26-31.

8. Greiner U. Internationalisierung der Lehrer/innenbildung: Profile von Lehrpersonen der Zukunft. In: Zotti, S. (Hg): International Lectures. 22 Beiträge zur Internationalisierung der Hochschulen. Schriftenreihe der OeAD-GmbH, Band 8; Studienverlag Innsbruck Wien Bozen, 2016.

P. 75-78.

УДК 37.7458 (4)

Бачинська Н. Я.

методист відділу дошкільної та
початкової освіти ТОКІППО
bachynska.ny@gmail.com

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМЛИВОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: КОРОТКИЙ ОГЛЯД ПРОГРАМ

Розвиток підприємливості громадян, а тим більше дітей дошкільного віку ніколи не були пріоритетними напрямками в освіті. Але, дивлячись на досвід європейських країн, зростає розуміння того, що підприємницьким умінням, знанням та установкам можна вчитися, що у свою чергу приведе до розвитку та посилення людського капіталу, працездатності та конкурентоспроможності [5].

У 2018 році Уряд України ухвалив Державний стандарт початкової освіти, в якому були прописані ключові компетентності Нової української школи. Однією із таких компетентностей була «ініціативність і підприємливість: уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Вміння раціонально вести себе як споживач, ефективно використовувати індивідуальні заощадження, приймати доцільні рішення у сфері зайнятості, фінансів тощо» [6]. Говорячи про наступність між дошкільною та початковою освітою, ми маємо розуміти, що в дошкільному віці потрібно готувати фундамент для формування цієї компетентності.

Соціальне благополуччя людини, яке є складовою її здоров'я, тісно пов'язане з соціальною активністю та економічними чинниками [4]. А вони так само пов'язані з ініціативністю та підприємливістю.

Аналізуючи цю інформацію, розуміємо, що є нагальна потреба активно впроваджувати програми розвитку соціальної активності, підприємливості та фінансової/економічної грамотності в ЗДО. Зробимо короткий огляд програм/проектів, які можна застосовувати у роботі з дітьми дошкільного віку, щоб задовольнити сучасні потреби суспільства.

З 2016 року за ініціативи МОН України та спільно з Міжнародною фундацією «Aflatoun International» (Королівство Нідерланди) розпочато впровадження програми соціальної та фінансової освіти дітей 3–7 років «Афлатот» [7] у ЗДО країни. Запропонований проект соціально-фінансової

освіти й виховання побудовано на пріоритетах і методичних ідеях всесвітнього руху із соціальної та фінансової освіти дітей у віці 3–18 років і втілюється у програмах: «Афлатот» (3–5 років), «Афлатун» (6–14 років) і «Афлатін» (15–18 років). Для дошкільнят дана програма допомагає усвідомити, хто вони є і як треба взаємодіяти з іншими людьми, надихає дітей вивчати свої права й обов'язки, вчить планувати бюджет, раціонально використовувати ресурси, оцінювати наявні можливості, формує підприємницький дух, а також акцентує увагу на ролі сім'ї та сімейних цінностей у вихованні.

Цінними для дошкільників будуть ключові елементи програми:

1 – особистісне розуміння і дослідження – метою якого є спонукати дітей до більшого самопізнання і впевненості в собі;

2 – втілення принципів Конвенції ООН про права дитини;

3 – заощадження і витрати – цей елемент дозволяє навчати дітей цінувати і захищати як матеріальні, так і нематеріальні ресурси;

4 – планування і бюджетування – формує розуміння, що надії і мрії здійсненні;

5 – дитяча соціальна і фінансова ініціатива – метою даного компонента є спонукати дітей сприймати себе як активного учасника та члена суспільства.

Ще один проєкт для ЗДО, в рамках якого дитина має можливість збагачувати свій досвід соціальної комунікації, вчиться бути корисною для інших, бережно ставитися до результатів людської праці, реалізує власні задуми, долучається до вдосконалення навколишнього життєвого простору, реалізує різноманітні проєкти – це програми «Впевнений старт» [3] для дітей старшого дошкільного віку разом із відповідним програмно-методичним комплексом.

Потрібно зазначити в цьому напрямку парціальну програму для ЗДО «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку» [1, 2]. Сталий розвиток – це етап економічної стабільності, екологічної цілісності та соціального благополуччя. Пріоритетними результатами впровадження даної програми є свідоме й відповідальне виконання дитиною певних дій, економічно та екологічно доцільна поведінка, культура ресурсозбереження, здатність здійснювати самооцінку та самоконтроль своєї поведінки.

Згадані вище програми мають розроблені методичні посібники в допомогу педагогам-дошкільникам, які допоможуть усвідомити цінність ідей, особливості їх впровадження, сформулювати модель співпраці з батьками і використовувати ці програми в роботі з дітьми.

Література

1. Гавриш Н., Пометун О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку: парціальна програма для системи дошкільної освіти / Н. Гавриш, О. Пометун. К., 2019. 23 с.

2. Дошкільнятам про сталий розвиток: навч-метод. пос. для дошкільних навчальних закладів / Н. Гавриш, О. Спарикіна, О. Пометун; за заг. ред. О. І. Пометун. Д.: «Ліра», 2015. 120 с.

3. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / Н. В. Гавриш та ін.; за заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. 2-ге вид., стереотип. Київ: Українська академія дитинства, 2018. 80 с.

4. Рат Т. Пять элементов благополучия: Инструменты повышения качества жизни / Том Рат, Джим Хартер; Пер. с англ. М.: Альпина Паблишерз, 2011. 148 с.

5. Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., Van den Brande, G. (2016). EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Люксембург: Publication Office of the European Union; EUR 27939 EN; doi:10.2791/593884

6. Концепція «Нова українська школа» (оновлено) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

7. Міжнародний проєкт соціально-фінансової освіти дітей дошкільного віку «AFLATOT». URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesijna-skarbnichka/osvitnij-proekt-aflatot>

УДК 37.01

Бескоровайна Н. О.

старший викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Мельник Г. М.

старший викладач ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

nina_tera@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПОЛІКУЛЬТУРНИХ КЛАСАХ

Академічна мобільність стала невід'ємною складовою сучасної освіти. Це відкриває для викладачів широкі можливості працювати та отримати досвід роботи у зарубіжних університетах. При цьому перед ними зазвичай постає завдання адаптації до нового культурного навчального середовища та використання таких методів викладання, які найточніше будуть відповідати особливостям студентів у полікультурних класах. Тому обізнаність про наявність відмінностей між представниками різних культур, які зумовлюють необхідність використання різноманітних моделей навчання та підходів до навчальної діяльності, є дуже важливою.

Між культурою та освітою існує очевидний і важливий зв'язок. Це підтверджують дослідження Л. Чан (L. Zhan), Х. Гарднера (H. Gardner), Лучано Марані (Luciano Mariani), А. Шарми (A. Sharma), Фішера (Fisher), К. Бармейера (C. Barmeier). Останній спирається на концепцію Г. Хофстеде, в якій ідеться про те, що культура великою мірою визначає наше мислення і моделі поведінки, впливаючи на стилі навчання, які пов'язані зі сприйняттям інформації та прийняттям рішень. У даному дослідженні ми розглянули